

Granskning av krisberedskapsarbetet

Osby kommun

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande och avgränsning	3
2.4. Revisionskriterier	4
3. Granskningsresultat	5
3.1. Organisation	5
3.2. Rutiner	7
3.3. Återrapportering	11
4. Sammanfattande bedömning	13
5. Källförteckning	15
6. Revisionskriterium	16

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av kommunrevisionen i Osby kommun granskat huruvida kommunstyrelsen säkerställt ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen säkerställt ett delvis ändamålsenligt krisberedskapsarbete. Bedömningen grundar sig på att det säkerställts en tydlig roll- och ansvarsfördelning för krisberedskapsarbetet. Däremot är styrdokument inte uppdaterade efter genomförd omorganisation. Bedömningen görs även mot bakgrund av att kommunstyrelsen inte följer upp att respektive nämnd säkerställt sin krisledningsorganisation och sin beredskapsplanering.

Av granskningen framkommer att kommunen har de obligatoriska dokumenten som bör finnas utifrån lag och överenskommelse mellan MSB och SKR. Vidare finns ett pågående arbete att ta fram ny risk- och sårbarhetsanalys. I granskningen betonas vikten av att samtliga nämnder och bolag deltar vid ny risk- och sårbarhetsanalys. I nu gällande plan har samhällsbyggnadsnämnden inte återkopplat kring sina kritiska beroenden.

Kommunstyrelsen bedöms i granskningen inte ta del av tillräcklig uppföljning och återrapportering gällande krisberedskapsarbetet. Vidare har kommunstyrelsen inte säkerställt att samtliga prioriterade åtgärder för mandatperioden har slutförts.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderas kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att samtliga nämnder och bolag är en del av framtida risk- och sårbarhetsanalys genom att återge sina kritiska beroenden.
- ▶ Följa upp att respektive nämnd säkerställt sin krisledningsorganisation och sin beredskapsplanering.
- ▶ Följa upp att de prioriterade åtgärderna genomförs.
- ▶ Säkerställa en tillräcklig återrapportering och uppföljning avseende krisberedskapsarbetet.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap (LEH) reglerar kommuners agerande vid extraordinära händelser. Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen. I LEH anges att kommunerna bland annat ska genomföra risk- och sårbarhetsanalyser och ha en plan för hantering av extraordinära händelser. Hur kommunerna har förberett och arbetat med detta ligger till grund för hur det nuvarande arbetet bedrivs och vilket resultat det ger.

Spridningen av coronaviruset och konflikter i Sveriges närområde visar på ett mycket tydligt sätt behovet av en flexibel organisation som snabbt kan ställa om sin verksamhet för att möta det behov som medborgarna har. Av Styrdokument för Osbys kommuns arbete med krisberedskap framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att leda och samordna kommunens säkerhetsarbete och är tillika räddningsnämnd.

Kommunens revisorer har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys noterat att kommunens krisberedskap inte har granskats på senare år. Revisorerna har därför beslutat att genomföra en granskning av kommunens krisberedskap.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig organisation för krisberedskap?
- ▶ Har det upprättats ändamålsenliga rutiner, policys och dokument avseende krisberedskap?
- ▶ Genomför kommunen risk- och sårbarhetsanalyser i enlighet med MSB:s riktlinjer?
- ▶ Får kommunstyrelsen en tillräcklig återrapportering och uppföljning avseende krisberedskapsarbetet?

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har genomförts under perioden februari-april. Granskningen har skett genom intervjuer och dokumentstudier. Se källförteckning i avsnitt 5.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 5.

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- ▶ Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) föreskrifter och råd
- ▶ Kommunala mål och styrande dokument
- ▶ Överenskommelse om kommunernas krisberedskap (MSB 2018-09779)

3. Granskningsresultat

3.1. Organisation

Politisk ansvarsfördelning

Av *styrdokument för Osby kommuns arbete med krisberedskap* framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att leda och samordna kommunens säkerhetsarbete och är tillika räddningsnämnd.

Fullmäktige har antagit reglemente för krisledningsnämnden 2019-2022. I reglementet framgår att kommunstyrelsens arbetsutskotts ordinarie ledamöter utgör krisledningsnämnden. Vidare framgår det att ordförande bedömer när krisledningsnämnden ska aktiveras. Om ordförande har förhinder bestämmer vice ordförande om krisledningsnämnden ska aktiveras. I reglementet för krisledningsnämnden framgår vidare nämndens ansvar och befogenheter. Det framgår exempelvis att nämnden är kommunens ledningsfunktion vid extraordinära händelser i fredstid. Extraordinär händelse beskrivs som en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner, och kräver skyndsamma insatser av en kommun. Vid en extraordinär händelse har krisledningsnämnden rätt att ta i anspråk de förvaltningsresurser som den begär. Enligt reglemente ska krisledningsnämndens beslut anmälas vid närmast följande kommunfullmäktigesammanträde.

Roll- och ansvarsfördelning på tjänstepersonsnivå

Av *instruktion för kommundirektör*, daterad 2021-06-23, framgår att kommundirektören har i uppgift att besluta om hur kommunens arbete med krisberedskap ska planeras och hur det ska organiseras. Kommundirektör beslutar även hur organisationen ska utbildas och övas i enlighet med gällande lagstiftning och överenskommelser med andra aktörer i krisberedskapssystemet. Kommundirektören leder kommunens krisledningsgrupp och ansvarar för att den politiska ledningen får en korrekt lägesbild och beslutsunderlag i samband med en kris eller samhällsstörning. Enligt *plan för hantering av extraordinära händelser och svåra samhällspåfrestningar*, beslutad av kommundirektör 2019-12-31, består krisledningsgruppen av ordinarie kommunledningsgrupp. Av intervju framgår att även kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsen ingår i krisledningsgruppen. Detta framgår däremot inte av styrdokumentet. Av *plan för hantering av extraordinära händelser och svåra samhällspåfrestningar* framgår att krisledningsorganisationen, utöver krisledningsgruppen, även består av en krisledningsstab som bland annat hanterar kommunikation, administration personalförsörjning och analys vid kris. Enligt *plan för hantering av extraordinära händelser och svåra samhällspåfrestningar* innehar säkerhets- och beredskapssamordnare rollen som stabschef för krisledningsstaben. Numera är det däremot säkerhetschefen som innehar denna roll.

Inom kommunstyrelsens organisation fullgör säkerhetschefen det dagliga krisberedskapsarbetet. Inom organisationen finns även en trygghetssamordnare som kommer att få arbetsuppgifter som avser krisberedskapsarbetet.

Av *styrdokument för Osby kommuns arbete med krisberedskap* framgår att respektive förvaltning ansvarar för att tillse att den egna verksamheten har en fungerande krisorganisation. Syftet är att förebygga och minska konsekvenserna vid en extraordinär händelse eller svårare samhällsstörning. Riktlinjerna som kompletterar styrdokumentet ska beslutas av ansvarig nämnd.

Av intervju framgår att räddningstjänsten tidigare hade ett samordningsansvar för säkerhets- och beredskapsarbetet på tjänstepersonsnivå. Denna ordning framgår av *styrdokument för Osby kommuns arbete med krisberedskap*. I oktober 2020 beslutade kommunfullmäktige om en omorganisering för räddningstjänsten vilken innebar att räddningstjänstsamverkan inleddes med Hässleholms kommun. Enligt uppgift flyttades samordningsansvaret för säkerhets- och beredskapsarbetet till säkerhets- och beredskapsfunktionen. Detta framgår däremot inte av beslutet om omorganisering.

Av *plan för hantering av extraordinära händelser och svåra samhällspåfrestningar* framgår att kommunens organisation för krisledning består av krisledningsgrupp samt krisledningsstab på den kommunövergripande tjänstepersonsnivån.

På förvaltningsnivå ska det finnas lokala krisledningsorganisationer och en beredskapsplanering för att hantera begränsade störningar i den egna verksamheten då kommunens centrala krisledningsorganisation inte aktiveras. Av intervju framgår att säkerhets- och beredskapsfunktionen inte har varit involverad i förvaltningarnas planarbete vad gäller krisberedskap. Det görs inte någon uppföljning av huruvida övriga förvaltningar/nämnder har lokala organisationer och planering på plats.

Av intervju framgår att kommunledningen deltagit i övningar tillsammans med länsstyrelsen vilket genomfördes senast 2019. Samtliga övningar enligt övnings- och utbildningsplan som skulle ske efter 2019 ställdes in på grund av pandemin. Enligt uppgift har övningar enligt plan inte återupptagits. Däremot har vissa utbildningsinsatser genomförts, som bland annat totalförsvardag med chefer och politiker i Skåne Nordost 2023.

3.1.1. Bedömning

Bedömningen är att kommunstyrelsen har säkerställt en tydlig roll- och ansvarsfördelning för krisberedskapsarbetet. Vi noterar däremot att styrdokument inte är uppdaterade efter genomförd omorganisation då räddningstjänsten inte längre har ett samordningsansvar. Om kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande ska ingå i krisledningsgruppen anser vi att detta bör tydliggöras i de styrande dokumenten då det inte framgår idag. Vidare anser vi att även om respektive nämnd ansvarar för säkerställandet av sin krisledningsorganisation och

sin beredskapsplanering bör det ske, inom ramen för uppsiktsplikten, en uppföljning av kommunstyrelsen att så är fallet.

3.2. Rutiner

Kommunen har flera styrdokument avseende krisberedskap. Lagen om extraordinära händelser samt MSB:s och SKR:s överenskommelse om krisberedskap fastställer vilka dokument som ska tas fram av kommunerna. I tabellen nedan framgår om kommunen har tagit fram dokumenten.

Obligatoriska dokument utifrån lag och överenskommelse mellan MSB och SKR	Finns dokumentet?
Risk- och sårbarhetsanalys	Ja
Plan för hantering av extraordinära händelser	Ja
Utbildnings- och övningsplan	Ja
Reglemente krisledningsnämnd	Ja
Styrdokument för kommunens krisberedskap	Ja
Instruktion för kommundirektören som anger vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap	Ja

Av intervju framgår att samtliga ovan styrdokument ska uppdateras under med anledning av den nya mandatperioden. Arbetet inleds med att upprätta ny risk- och sårbarhetsanalys (RSA). Övriga styrdokument ska bygga på risk- och sårbarhetsanalysen och kommer därför revideras efter framtagna RSA. Utöver RSA:n finns ingen prioritering vad gäller ordningen på framtagandet.

3.2.1. Risk- och sårbarhetsanalys

Kommunen har genomfört en risk- och sårbarhetsanalys för perioden 2019-2022. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av kommunens RSA.

Analysarbetet har genomförts genom scenariobaserad seminarieform och delades upp i tre steg: plattform, analys och återkoppling. För varje steg genomfördes ett seminarium som utgick från att representanter träffades för att diskutera olika riskscenarier som kan drabba aktörens verksamhet. Riskerna bedömdes utifrån riskmatris där både sannolikhet och konsekvens togs i beaktning. Varje enskild risk tilldelades därefter ett riskvärde. Kommunstyrelsen har fastställt RSA:n. Vidare är även RSA godkänd av tillsynsmyndigheten Länsstyrelsen.

Kommunens RSA innehåller samtliga delar enligt MSB:s föreskrifter och råd. I dokumentet redogörs för att samhällsbyggnadsnämnden inte har återkopplat kring

nämndens kritiska beroenden¹ för kommunens samhällsviktiga verksamhet. Utifrån kritiska beroenden beskrivs identifierade sårbarheter och brister i krisberedskapen inom kommunen och dess geografiska område. Även i detta avseende saknas samhällsbyggnadsnämndens återkoppling då det inte finns några kritiska beroenden som avser deras verksamhet. Verksamheterna som har återkopplat har bland annat svarat på frågan hur länge man klarar sig utan respektive beroende. Exempel på beroende är bland annat elförsörjning, vatten och avlopp samt telefoni och IT.

Det kan konstateras att identifierade och analyserade risker för kommunen och kommunens geografiska område är allmänt hållna. Det framgår således inga tydliga lokala risker som beskriver det geografiska läget och vad som ryms inom den. Bland annat nämns bränder på en allmän nivå utan en tydlig geografisk risk. I stället framgår det att bränder kan medföra stora skador på samhällsviktig verksamhet. Vidare beskrivs risken för längre teleavbrott som att det kan orsaka problem för samhällsviktig verksamhet då de är beroende av ström. Det framgår inte vilka de samhällsviktiga verksamheterna är.

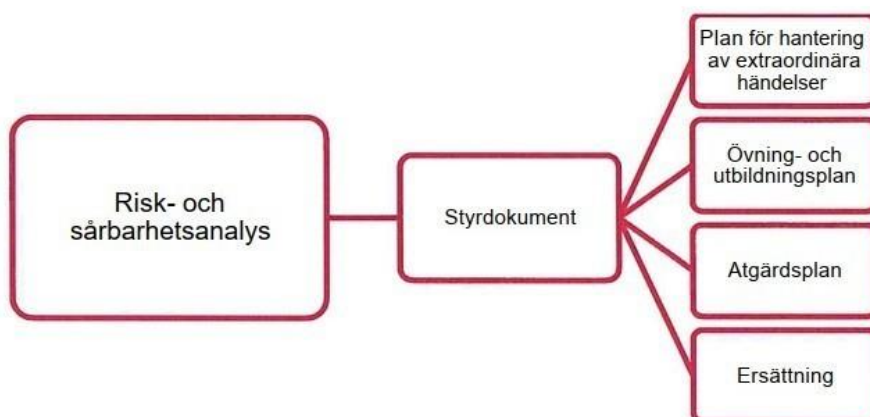
Av RSA 2019-2022 beskrivs behovet av åtgärder. Det framgår bland annat att planer som pandemiplan bör ses över. Det framgår även att samtliga förvaltningar och kommunala bolag bör jobba med risk- och sårbarhetsanalys inom sitt verksamhetsområde, samt att det ska genomföras större övningar och mindre workshops. Enligt uppgift har kommunstyrelsen inte kontrollerat om så skett. Pandemiplanen har enligt uppgift reviderats mars 2021.

I samband med ny mandatperiod ska ny risk- och sårbarhetsanalys upprättas och beslutas under 2023. Av intervju framgår att samtliga bolag och förvaltningar ska intervjuas av säkerhetschefen inom ramen för ny RSA. Det är respektive förvaltningschef/VD som avgör vilka som ska representera respektive förvaltning och bolag. Även kommunledningsgruppen kommer intervjuas inom ramen för RSA:n. Det framgår även av intervju att Osby kommun tillsammans med andra nordöstskånska kommuner, i liknande storlek och resurser, kommer att samverka och utbyta kunskap kring vilken modell och analys som ska användas till den framtida RSA:n.

I styrdokument för Osby kommuns arbete med krisberedskap fastställs att krisberedskapsarbetet ska utgå från risk- och sårbarhetsanalysen. Bilden nedan illustrerar detta.

¹ Kritiskt beroende är ett beroende som är avgörande för att samhällsviktiga verksamheter ska kunna fungera. Det karaktäriseras av att en störning i en levererande verksamhet snabbt och varaktigt försämrar funktionen hos den beroende verksamheten.

Bild 1. Koppling mellan RSA och styrdokument med innehåll

Källa: Styrdokument för Osby kommuns arbete med krisberedskap.

Övriga styrdokument

Utöver ovan nämnda styrdokument finns flera andra styrdokument beslutade på olika nivåer. Några exempel är bland annat instruktioner för stabsarbetet och pandemiplan. Av *instruktion för stabsarbetet* ingår stabsdagbok. För stabsdagbok finns bland annat framtagen mall för arbete. Inom ramen för stabsarbetet finns även *instruktion för stabsorientering* som innehåller förslag på agenda vid första stabsorientering.

Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap syftar till att omhänderta de åtgärdsbehov som framkommer genom arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen och översätta dessa till de åtgärder som ska genomföras under mandatperioden. I styrdokumentet beskrivs bland annat övergripande mål för arbetet med krisberedskap. Vidare framgår det vilka åtgärder som ska prioriteras under mandatperioden. Åtgärderna utgörs av:

Åtgärd	Upptart enligt dokument	Status februari 2023 enligt uppgift
Upprätta övnings- och utbildningsplan	2019	Genomfört, beslutad av kommundirektör 2019-12-02
Revidera reglemente KLN	2019	Genomfört, beslutad av KF 2022-02-14
Revidera instruktion kommundirektör	2019	Genomfört, beslutad av KS, 2021-06-23
Upprätta säkerhetsskyddsanalys	2020	Genomfört, beslutad av säkerhetsskyddschef 2022
Upprätta säkerhetsskyddsplan	2020	Genomfört, beslutad av säkerhetsskyddschef 2022

Planera styrel	2020	Påbörjad, men inte färdigställd under mandatperioden
Upprätta/revidera reservkraftsplan	2020-2022	Påbörjad, men inte färdigställd under mandatperioden
Upprätta/revidera nödvattenplan	2020-2022	Påbörjad, men inte färdigställd under mandatperioden
Uppstart och planering av civilt försvar	2019-2022	Påbörjad, men inte färdigställd under mandatperioden
Signalskyddsorganisation	2019-2020	Genomfört, beslutad av kommundirektör 2021-09-21
Upprätta drivmedelplan	2020-2022	Ej genomfört/saknas uppgifter
Uppdatering av befintlig pandemiplan	2022	Enligt uppgift genomförd 2021
Kriskommunikationsplan	2020	Påbörjad, men inte färdigställd

I *styrdokument för Osby kommuns arbete med krisberedskap* framgår vem som ansvarar för att åtgärderna ska genomföras. Det framgår inte när respektive åtgärd ska vara färdigställd eller vem som ska fatta beslut om åtgärden. Vidare framgår det inte om kommunstyrelsen följer upp att ovan åtgärder genomförs. Enligt uppgift har 7 av 13 åtgärder genomförts. Sedan dokumentet antogs har det skett en organisationsförändring vilket enligt uppgift innebär att flera ansvariga funktioner ersatts av andra. Detta har inte uppdaterats i styrdokumentet.

3.2.2. Bedömning

Det kan konstateras att kommunen har de obligatoriska dokumenten som bör finnas utifrån lag och överenskommelse mellan MSB och SKR. Utöver detta finns flera andra styrdokument som ska stödja arbetet under en kris, som blandat annat instruktioner för stabsarbetet, vilket vi bedömer som ett tydligt stöd vid kris.

Det kan även konstateras att det finns ett pågående arbete att ta fram ny RSA. Vid framtagandet av ny RSA vill vi betona vikten av att samtliga nämnder och bolag deltar i arbetet och utgör en del av planen. I nu gällande plan har samhällsbyggnadsnämnden inte återkopplat kring sina kritiska beroenden. Det är av vikt att samtliga nämnder och bolag framför sina kritiska beroenden för att få en så heltäckande bild som möjligt av kommunens risk- och sårbarhet. Genom att samtliga nämnder deltar vid RSA säkerställs även att det finns en medvetenhet av risker och kritiska beroenden i flera av kommunens verksamheter. Deras delaktighet utgör även ett underlag i respektive nämnds hantering av krisberedskapsarbetet som ska ske inom den egna verksamheten.

Vi noterar att flera rutiner och styrdokument ska revideras efter att RSA är klar. Vi ser detta som positivt och menar att dessa med fördel bör ses över så de styrande dokumenten och hur det fungerar i praktiken överensstämmer. Exempelvis framgår

det av styrdokument att räddningstjänsten har samordningsansvaret för krisberedskap, vilket inte längre är fallet. Vi noterar även att 6 av 13 uppgifter som skulle prioriteras under mandatperioden inte är slutförda, vilket vi bedömer vara en brist.

3.3. Återrapportering

Av *plan för hantering av extraordinära händelser och svåra samhällspåfrestningar* framgår att det är krisledningsnämndens ordförande eller dennes ersättare som beslutar om att en extraordinär händelse råder och kan aktivera och sammankalla krisledningsnämnden. Krisledningsstaben ska kunna sammankallas och leverera lägesbild och beslutsstöd till krisledningsgrupp alternativt krisledningsnämnd inom tre timmar.

Av styrdokument för Osbys kommuns arbete med krisberedskap framgår att kommundirektör, räddningschef och/eller krisledningsstabschef ansvarar för att informera/larma krisledningsnämndens ordförande då det kan finnas behov att aktivera nämnden. I Osby kommuns organisation för hantering av extraordinära händelser och svåra samhällsstörningar har krisledningsstaben till uppgift att ta fram och sammanställa information om den aktuella händelsen.

Av *instruktion för kommundirektören* framgår att kommundirektören leder kommunens krisledningsgrupp och ansvarar för att den politiska ledningen får en korrekt lägesbild och beslutsunderlag i samband med en kris eller samhällsstörning.

Utöver ovan framgår inte vilken information som kommunstyrelsen ska ta del av eller hur ofta vad gäller krisberedskapsarbetet.

Av intervju framgår att kommunstyrelsen har kallat säkerhetschefen till sammanträde för att informera om krisberedskapsarbetet. Av kommunstyrelsens protokoll för 2022 framgår att säkerhetschefen deltog vid kommunstyrelsens sammanträden vid tre tillfällen. Vid kommunstyrelsens sammanträde 2022-03-09 informerade säkerhetschefen om förtroendevaldas tillgång i kommunhuset. Vidare informerade kommundirektören vid samma tillfälle om krisen i Ukraina och att det med anledning av detta ska göras en översyn av skyddsrum. Vid övriga tillfällen lämnade säkerhetschefen tjänsteskrivelser om fyrverkerier samt yttrande i granskningsrapport av IT- och informationssäkerhet. Säkerhetschefen uppger vid intervju att han kan be om att komma till nämnden för att föredra ärenden vid behov.

Kommunstyrelsen har inte informerats om pågående risk- och sårbarhetsanalys eller upprättande av övriga rutiner. Däremot är kommunledningsgruppen informerade.

3.3.1. Bedömning

Bedömningen är att kommunstyrelsen inte tar del av tillräcklig uppföljning och återrapportering gällande krisberedskapsarbetet. Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen som ansvarig nämnd inte kan ha kännedom om hur arbetet med kommunens krisberedskap fortlöper utifrån den information som de har tagit del av.

Vidare grundar vi bedömningen på att kommunstyrelsen inte har säkerställt att samtliga prioriterade åtgärder för mandatperioden har slutförts. Kommunstyrelsen har inte heller informerats om det pågående arbetet med ny RSA och styrdokumentation. Vidare menar vi att styrdokumentation kan tydliggöra och formulera uppföljningen av det långsiktiga och strategiska krisberedskapsarbetet.

4. Sammanfattande bedömning

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen säkerställt ett delvis ändamålsenligt krisberedskapsarbete. Bedömningen grundas på att det har säkerställts en tydlig roll- och ansvarsfördelning för krisberedskapsarbetet. Däremot noteras att styrdokument inte är uppdaterade efter genomförd omorganisation då räddningstjänsten inte längre har ett samordningsansvar. Om kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande ska ingå i krisledningsgruppen anser vi att detta bör tydliggöras i de styrande dokumenten då det inte framgår idag. Vidare anser vi att kommunstyrelsen bör följa upp att respektive nämnd säkerställt sin krisledningsorganisation och sin beredskapsplanering.

Kommunen har de obligatoriska dokumenten som bör finnas utifrån lag och överenskommelse mellan MSB och SKR. Det finns ett pågående arbete att ta fram ny RSA. Vid framtagandet av ny RSA vill vi betona vikten av att samtliga nämnder och bolag deltar i arbetet och utgör en del av planen. I nu gällande plan har samhällsbyggnadsnämnden inte återkopplat kring sina kritiska beroenden. Vidare kan det konstateras att 6 av 13 uppgifter som skulle prioriteras under mandatperioden inte är slutförda, vilket bedöms vara en brist.

Revisionsfråga	Svar
Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig organisation för krisberedskap?	Ja. Kommunstyrelsen har i stort en ändamålsenlig organisation för krisberedskap.
Har det upprättats ändamålsenliga rutiner, policys och dokument avseende krisberedskap?	Delvis, det finns upprättade rutiner policys och dokument avseende krisberedskap. Däremot menar vi att dessa bör med fördel revideras så att utförande i praktiken också stämmer överens med styrdokument.
Genomför kommunen risk- och sårbarhetsanalyser i enlighet med MSB:s riktlinjer?	Ja, däremot har samhällsbyggnadsnämnden inte återkopplat sina kritiska beroenden i risk- och sårbarhetsanalysen.
Får kommunstyrelsen en tillräcklig åiterrapportering och uppföljning avseende krisberedskapsarbetet?	Nej, vad vi kan se har kommunstyrelsen inte tagit del av någon information om pågående krisberedskapsarbete eller begärt någon uppföljning kring det.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att samtliga nämnder och bolag är en del av framtida risk- och sårbarhetsanalys genom att återge sina kritiska beroenden.
- ▶ Följa upp att respektive nämnd säkerställt sin krisledningsorganisation och sin beredskapsplanering.

- ▶ Följa upp att de prioriterade åtgärderna genomförs.
- ▶ Säkerställa en tillräcklig återrapportering och uppföljning avseende krisberedskapsarbetet.

Osby 19 april 2023

Negin Nazari
EY

Victor Klügel
EY

5. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Säkerhetschef
- ▶ Räddningschef

Analyserade dokument

- ▶ Styrdokument för Osby kommuns arbete med krisberedskap, 2019-12-09
- ▶ Pandemiplan för kommunstyrelseförvaltningen, 2020-03-25
- ▶ Reglemente för Osby kommuns nämnder för mandatperioden 2019-2022
- ▶ Instruktion för kommundirektör, 2021-06-23
- ▶ Plan för hantering av extraordinära händelser och svåra samhällspåfrestningar, 2019-12-31
- ▶ Risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022
- ▶ Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll 2022
- ▶ Tjänsteskrivelse Samarbetsavtal räddningstjänsten, 2020-09-14
- ▶ Utbildnings- och övningsplan 2019-2022
- ▶ Instruktion Stabsorientering, 2020-03-23
- ▶ Instruktion Stabsdagbok, 2020-03-23
- ▶ Instruktion för Stabschef, 2020-03-23

6. Revisionskriterium

Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap²

Av förordning (2006:637) framgår att varje kommun och region ska ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Planerna ska enligt 4 § FEH innehålla uppgifter om den verksamhet som är avsedd att bedrivas under förhöjd beredskap. Vidare uttrycker LEH att samtliga regioner och kommuner ska ha en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I LEH framgår vidare att kommuner och regioner ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. Slutligen ställer LEH och FEH upp en skyldighet för kommuner att hålla länsstyrelsen och ansvarig myndighet informerad om vidtagna förberedelser inför extra ordinära händelser.

Kommunerna ska även lämna lägesrapporter samt information om händelseutvecklingen vid sådana händelser till länsstyrelsen och ansvarig myndighet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) föreskrifter och råd

Enligt MSB:s föreskrifter, beslutade 2015-01-26, ska kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) innehålla följande:

- ▶ Beskrivning av kommunen och dess geografiska område.
- ▶ Beskrivning av arbetsprocess och metod.
- ▶ Identifierad samhällsviktig verksamhet inom det geografiska området.
- ▶ Identifierade kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamhet.
- ▶ Identifierade och analyserade risker för kommunen och dess geografiska område.

² LEH

- ▶ Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område.
- ▶ Behov av åtgärder med anledning av resultatet i risk- och sårbarhetsanalysen.

Resultatet av kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalys ska rapporteras till länsstyrelsen senast den 31 oktober under det första kalenderåret efter ordinarie val till kommunfullmäktige. Enligt MSB:s föreskrifter ska kommunen regelbundet följa upp sin RSA. Uppföljningen och bedömningen ska rapporteras till länsstyrelsen senast den 15 februari året efter varje av mandatperiodens fyra år.

Kommunala mål och styrande dokument

Styrdokument för Osbys kommuns arbete med krisberedskap beskriver kommunens övergripande inriktning och prioriteringar för kommunens arbete inom krisberedskap för mandatperioden 2019-2022. Av Styrdokument framgår följande övergripande mål:

- ▶ Målet inom Osby kommun med krisberedskapsarbetet är att stärka samhällets förmåga att förebygga, motstå och hantera extraordinära händelser andra samhällsstörningar och höjd beredskap, både i fredstid och i krig.
- ▶ Arbetet med krisberedskap och det civila försvaret syftar till att värna om befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla de grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.
- ▶ Osby kommun ska ha en god förmåga att samverka med samarbetspartners för att uppnå målet med krisberedskapen och bidra till att minska lidandet samt skadeverkningar av extraordinära händelser eller svårare samhällsstörningar.
- ▶ Osby kommun verkar för att verksamheterna ska fungera både under normala förhållanden som i kris. Det innebär att kommunen ska arbeta på ett effektivt sätt för att förebygga och hantera en kris.

Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 MSB 2018-09779, SKR 18/03101

Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 reglerar uppgifter och ersättning för kommunernas arbete med krisberedskap enligt LEH. Kommunen ska för varje ny mandatperiod fastställa en krisledningsplan. Inom ramen för kommunens krisberedskap ska kommunstyrelsen fastställa en instruktion för hur kommundirektören ska leda förvaltningen under kommunstyrelsen samt vilka uppgifter kommundirektören har.

Kommunen ska ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap som ska ange övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden. Styrdokumentet ska enligt överenskommelsen innehålla:

- ▶ Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- ▶ Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.

- ▶ Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.
- ▶ Vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Därtill anger överenskommelsen att kommunen ska ta fram ett reglemente för krisledningsnämnden.

Kommunen ska ha en regelbundet övad och utbildad krisorganisation samt en plan för utbildning och övning.